

Samråd i Skatteudvalget 28. februar 2013– Statsrevisorernes bemærkninger til opfølgning af beretning 13/2009 om SKATs fusion på inddrivelsesområdet

Samrådsspørgsmål Å: ”Hvilke initiativer vil ministeren tage for at få nedbragt restancerne?”

Samrådsspørgsmål AA: ”Hvilke initiativer vil ministeren tage på baggrund af Statsrevisorernes bemærkninger af 13. december 2012 til opfølgning på beretningssagen 13/2009 om SKATs fusion af inddrivelsesområdet, jf. alm. del – bilag 73?”

Svar:

Tak for indkaldelse til samråd

Tak til udvalget fordi jeg måtte komme og tale om dette. Det er et udfordrende og vigtigt område, der har høj prioritet i SKAT. Jeg vil besvare de to første spørgsmål sammen.

Restancer 80 mia. kr. – samfundsøkonomisk udfordring

Det siger sig selv, at når det samlede restancebeløb, som borgere og virksomheder skylder det offentlige er tæt på 80 mia. kr., er der tale om en samfundsøkonomisk udfordring. Det er derfor også naturligt, at Rigsrevisionen og Statsrevisorerne har fulgt området tæt, siden opgaven med at inddrive alle offentlige restancer blev samlet hos SKAT pr. 1. november 2005 som en del af kommunalreformen.

Statsrevisorerne har fulgt området siden fusionen

Nødvendig drøftelse i Skatteudvalget

Og derfor er det efter min mening ikke bare naturligt, men også nødvendigt, at vi i

Skatteudvalget får drøftet, hvordan vi som politikere og Folketing forholder os til situationen og ikke mindst hvordan, vi finder løsninger på det her.

Appel til samarbejde – inddrivelsen er en stor udfordring

Det skal opfattes som et oprigtigt ønske fra min side om samarbejde og en fordomsfri diskussion på tværs af regering og Folketing. Der skal ikke herske tvivl om, at regeringen og jeg som ansvarlig minister for SKATs inddrivelse ser med alvor, men også ydmyghed, på den store udfordrende opgave, som inddrivelsen af restancer til det offentlige er.

Statsrevisorernes kritik

Rigsrevisionen og Statsrevisorerne kritiserer, at SKAT trods gennemførelse af en række målrettede initiativer, tilførsel af ressourcer og trods styrket lovhjemmel til at inddrive restancer ikke har indfriet målene med fusionen.

Fortsat stigende restancer og forsinkelse af EFI

Restancerne er fortsat med at stige og forudsatte effektiviseringer er ikke gennemført på grund af forsinkelse i udvikling og idriftsættelse af EFI (Et Fælles Inddrivelsessystem).

Berettiget kritik – restancemål ikke nået

Jeg erkender, at kritikken er berettiget, og at Statsrevisorerne bedømmer SKATs indsats som utilstrækkelig. SKAT er endnu ikke i mål med at få restancekurven knækket. At få knækket restancekurven har været et officielt og erklæret mål siden fusionen også som måltal for restancebeholdningen på finanslovene indtil 2011.

Mange initiativer og medarbejderindsats

*Ros til tidligere regering –
har gennemført handleplan*

Men når det så er sagt, synes jeg også, at SKAT og medarbejderne på inddrivelsesområdet siden fusionen løbende har gennemført initiativer og indsatser, som bør anerkendes, og som har gjort en positiv forskel.

*Med opbakning fra
nuværende regering*

Og jeg synes også der er grund til at anerkende, at den tidligere regering som opfølgning på kritikken i Rigsrevisionens oprindelige beretning nr. 13/2009 om SKATs fusion af inddrivelsesområdet lancerede og i det store hele gennemførte en handleplan med det formål at opnå bedre resultater på bundlinjen.

*Tilført flere ressourcer til
inddrivelsen*

Også den nuværende regering støttede reglerne om særskilt lønindeholdelse vedrørende p-afgifter, medielicens, kontrolafgifter mv. og 100 pct. modregningsadgang af manglende dagsinstitutionsbetalinger i børnefamilieydelsen.

*Anvendt til målrettede
indsatser*

Både den tidligere og nuværende regering har prioriteret flere ressourcer til inddrivelsesområdet i de senere år bl.a. i konsekvens af forsinkelserne af EFI.

Disse ekstra ressourcer er anvendt til ekstraordinære indsatser målrettet nedbringelse af både erhvervsrestancer og personrestancer. Og indsatserne har medført resultater, men ikke tilstrækkeligt til, at de samlede restancer er faldet.

*Vanskelige rammevilkår
for inddrivelse af offentlige
restancer*

Når det hidtil ikke er lykket at vende udviklingen hænger det sammen med de samlede

*Økonomisk krise –
anstrengt likviditet*

rammevilkår, som inddrivelsen er underlagt.

*Restancer anmeldt i
konkursboer tælles med,
men kan ikke inddrives
under
konkursbehandlingen*

Den langvarige økonomiske krise giver svære betingelser for at inddrive de offentlige restancer. Likviditeten er anstrengt hos både borgere og virksomheder. SKAT er tvangskreditor og kan ikke som den private finansielle sektor selv vælge sine kunder.

På erhvervssiden påvirkes de ikke inddrivelige restancer af restancer, der er anmeldt i konkursboer, og hvor konkursbehandlingen ofte trækker ud over flere år og afsluttes med en meget lav dividende til SKAT. Det er restancebeløb, hvor SKAT i konkursperioden lovmæssigt stort set intet kan gøre for at inddrive.

*Lavindkomstgrænse for
inddrivelse hos personer*

På personsiden påvirkes de inddrivelige restancer af mange borgere, der er på offentlig understøttelse eller har en meget lille indkomst i øvrigt. Disse borgere skylder det offentlige mange penge og SKATs muligheder for at inddrive skyldige beløb er også her lovmæssigt stærkt begrænset.

*Reelt er kun 20-25 mia. kr.
aktuelt inddrivelige*

Der er i lovgivningen fastsat en lavindkomstgrænse for hvornår der må inddrives hos personlige skyldnere. Knap 50 pct. af de personlige skyldnere er under indkomstgrænsen for inddrivelse, og de skylder ca. 40 pct. af de inddrivelige personrestancer. SKAT kan stort set kun afvente, at disse borgere igen får betalingsevne.

*Forebyggelse af restancer
nødvendig for at reducere
tilgang*

Alle disse forhold gør, at der er en betydelig del af de samlede offentlige restancer, som i realiteten ikke er inddrivelige eller kun meget vanskeligt inddrivelige. Ud af de samlede restancer på 80 mia. kr. er det således vurderingen, at kun i størrelsesordenen 20-25 mia. kr. der aktuelt er reelt inddrivelige.

*SKAT kan ikke ændre alle
vilkår*

Et yderligere meget afgørende rammevilkår for inddrivelsen er tilgangen af restancer. Det handler i høj grad om at forebygge, at restancerne overhovedet opstår. Og der har SKAT som inddrivelsesmyndighed brug for hjælp fra de mange statslige og kommunale fordringshavere og opkrævningsmyndigheder, som SKAT inddriver restancer for.

*Hvordan effektivisere
inddrivelsen*

Det er således langt fra alle rammevilkårene, SKAT som inddrivelsesmyndighed har mulighed for at påvirke eller ændre.

*Strategisk partnerskab med
KL*

Men hvor kan vi så forbedre rammevilkårene for inddrivelsen, og hvad gør vi aktuelt for at effektivisere inddrivelsesarbejdet yderligere?

*Styrkelse af fælles
opkrævnings- og
inddrivelsesopgave*

Ud over de initiativer, jeg lige har omtalt, har Skatteministeriet indgået et strategisk partnerskab med Kommunernes Landsforening, som udspringer af kommuneaftalen for 2013.

*Fælles arbejdsgrupper skal
komme med konkrete
forslag*

Partnerskabet har til opgave at sikre den overordnede koordinering af konkrete initiativer til styrkelse af den fælles opkrævnings- og

inddrivelsesopgave med det formål at sikre, at de kommunale tilgodehavender nedbringes.

*Indspil til
kommuneforhandlinger for
2014*

Der er nedsat en række fælles arbejdsgrupper, der har til opgave at udarbejde konkrete og operationelle forslag og anbefalinger til forbedring af den samlede opgaveløsning i både opkrævningen og inddrivelsen.

*Forventer bred vifte af
forslag, også til
lovændringer*

Det er aftalt, at Partnerskabet allerede til de forestående forhandlinger om kommunernes økonomi for 2014 vil spille fælles initiativer på banen.

*Håber på positivt medspil
fra Folketinget til
lovændringer*

Jeg forventer en bred vifte af konkrete forbedringsforslag, som kan gennemføres på kortere og længere sigt. Og jeg forventer også, at der heriblandt vil være en række forslag til forbedring af lovgivningen ikke bare snævert på inddrivelsesområdet, men også af mere restanceforebyggende art.

*Restanceforebyggelse i
SKAT – forbedring af
forskud for at reducere
restskatter*

Det er endnu for tidligt at pege på konkrete lovændringer, men når forslagene er modnet og klar til fremsættelse, håber jeg naturligvis på en bred opbakning i Skatteudvalget og Folketinget.

*Tats-Selv og aktuelle
indkomstdata*

Når vi taler restanceforebyggelse, er SKAT som opkrævningsmyndighed for skatter og afgifter selv den største fordringshaver. Derfor har SKAT et betydeligt fokus på at sikre en langt større ”træfsikkerhed” i forskudssystemet, således at den betalte forskudsskat kommer så tæt på den endeligt beregnede sluskat som muligt.

- Ny struktur i SKAT* Det handler blandt andet om låsning af felter i Tast-Selv systemet, karantæneordning for skatteydere, der uretmæssigt har registreret for store fradrag, og ikke mindst anvendelse af helt aktuelle indkomstdata i forskudssystemet.
- Selvstændig ledelse* Der er tale om et endog meget betydningsfuldt restanceforebyggende instrument, som reducerer restskatter og dermed i sidste ende tilgangen af skatterestancer.
- Landsdækkende enheder – effektiv opgaveløsning* Som et sidste konkret tiltag, vil jeg nævne den umiddelbart forestående omfattende omstrukturering af SKAT.
- Den nye struktur vil sikre øget fokus på den borger- og virksomhedsvendte administration i SKAT, der styrkes med en selvstændig ledelse.
- Inddrivelsen selvstændigt forretningsområde* Omlægningen er baseret på de gode erfaringer siden 2005 med at samle stadig flere opgaver i landsdækkende enheder, herunder etableringen af det landsdækkende Inddrivelsescenter i 2009, og herved styrke de faglige miljøer og sikre en mere effektiv opgaveløsning ved at reducere dobbeltfunktioner og udnytte mulighederne for synergi og stordrift.
- Kritikken af EFI-forsinkelse* Inddrivelse, som varetager den samlede offentlige restanceinddrivelse både overfor personer og virksomheder, vil blive samlet i et selvstændigt landsdækkende forretningsområde med en fagdirektør med fokus på denne opgave –
- Forventet idriftsættelse 1. september 2013*

at forbedre inddrivelsesevnen.

*Èt inddrivelsessystem –
maksimal automatisering
og effektiv
produktionsstyring*

Herefter vil jeg vende mig mod Statsrevisorernes andet væsentlige fokuspunkt, nemlig EFI-systemets forsinkelse.

*Ressourcekrævende
forberedelse*

Jeg er naturligvis glad for, at det nu ligger fast, at det nye fælles inddrivelsessystem (EFI) forventes idriftsat 1. september 2013, og at SKAT i sidste uge har kunnet orientere alle fordringshavere herom.

*Overførsel af data og
indsatser, uddannelse af
medarbejdere mv.*

EFI vil samle hele den offentlige inddrivelse i et it-system og sikre, at de inddrivelseskridt, der iværksættes, foretages med udgangspunkt i helhedsorienteret sagsbehandling og maksimal automatisering. Samtidig er der i EFI planlagt faciliteter til en mere effektiv produktionsstyring.

*Omstilling kan påvirke
inddrivelsesindsatsen
midlertidigt*

Men det betyder også, at forberedelserne til ibrugtagning af EFI omfatter en lang række aktiviteter, som påvirker forretningsområdet Inddrivelse.

*EFI ej mirakelkur, der kan
vende restanceudviklingen*

I 2013 vil der skulle afsættes betydelige ressourcer til fra forberedelse af konverteringen af restancedata og igangværende indsatser fra de gamle it-systemer til EFI, test af det nye system, uddannelse af medarbejdere og endelig implementering til opnåelse af sikker drift og reetablering af produktionsniveau.

Selv om jeg ved, at SKATs ledelse arbejder på at tilrettelægge processerne således, at

*EFI effektiviserer
opgaveløsningen*

konsekvenserne af denne omstilling er minimale i forhold til restanceinddrivelsen, er det nok mest realistisk at tage et forbehold herfor.

Samrådsspørgsmål AB:

I lyset af de udfordringer som jeg netop har nævnt, må EFI ikke ses som en mirakelkur, der i sig selv vender restanceudviklingen. EFI skal understøtte gældende lovgivning og kan selvsagt ikke ændre konjunkturer eller betalingsevnen hos skyldnerne.

Svar:

Fuldt implementeret giver EFI derimod grundlaget for den forudsatte effektivisering af opgaveløsningen gennem automatisering af de mange manuelle arbejdsgange i inddrivelsen. Og det giver mulighed for en bedre og mere fleksibel prioritering af ressourcerne.

*Kritik: nye
finanslovs måltal for
inddrivelse ej helt
retvisende for
restancesituation*

”Hvilke initiativer vil ministeren tage til sikring af, at de 2 nye måltal for SKATs restanceinddrivelse, som er indført på finansloven med virkning for 2012, bliver helt retvisende og informative, jf. Statsrevisorernes bemærkninger af 13. december 2012 til opfølgning af beretningssagen 13/2009 om SKATs fusion af inddrivelsesområdet, jf. alm. del – bilag 73?”

*Hverken gamle
beholdningsmåltal eller
nye måltal giver
fuldstændigt billede*

Statsrevisorerne har gjort Folketinget opmærksom på, at de 2 nye måltal for SKATs restanceinddrivelse ikke er helt retvisende og informative. Statsrevisorerne noterer, at

Det er heller ikke formålet

Måltal heller ikke tilstrækkeligt til at give billede af restancesituationen

restancerne dermed er gjort mindre synlige på finansloven for de bevilgende myndigheder.

Måltal kan ikke stå alene

Lad mig indledningsvist slå fast, at det overordnede formål med måltal på finansloven er at sikre at sikre effektive institutioner, der leverer resultater i overensstemmelse med de politiske målsætninger.

Måltal – overordnet styring af SKATs inddrivelsesindsats

Det er derimod ikke – og har aldrig været – formålet med måltallene at give et selvstændigt og deltaljeret billede af den aktuelle restancesituation.

Skal vise effekten af SKATs inddrivelsesindsats

Måltallene – både de nye og de gamle – har heller aldrig har været tilstrækkelige til at give et sådant billede.

Samlet overblik kræver yderligere målinger

De 2 måltal kan i den sammenhæng ikke stå alene. Den offentlige inddrivelse er et kompliceret område, med mange typer af restancer, der opkræves for ca. 600 offentlige fordringshavere.

Finanslovsmålene nøje beskrevet i finansloven og resultatopgørelse har fulgt retningslinjerne

Måltallene udgør de øverste styringsparametre i SKATs målhierarki. Formålet med dem er at give pejlemærker for SKATs inddrivelsesindsats.

Derfor er det centralt, at måltallene er udformet på en måde, så de viser effekten af det, som SKAT foretager sig, og dette er baggrunden måltallenes udformning.

Kritik: afskrivninger indgår i opgørelse af inddrivelsesprocenten

For at der kan opnås et fuldt dækkende billede af

situationen for den offentlige inddrivelse og restanceudviklingen, er det nødvendigt at supplere med mere detaljerede målinger og resultater.

Finansloven siger, at alle krediteringer indgår

For så vidt angår Statsrevisorernes kritik af, at finanslovs målene ikke er helt retvisende og informative, kan jeg henvise til, at de 2 målinger er nøje beskrevet i bemærkningerne til finanslovens § 9, og at målingerne og resultatberegningerne heraf er sket i overensstemmelse med disse bemærkninger.

Misforståelse at afskrivninger i sig selv er uhensigtsmæssige

Enigt Folketing bag afskrivningsregler

En del af kritikken i det bagvedliggende notat fra Rigsrevisionen går på, at tabte fordringer i form af afskrivninger indgår i beregningen af inddrivelsesprocenten, og at SKAT opnår en bedre målopfyldelse, når en restance afskrives.

Afskrivning fordi der ikke skal holdes liv i håbløse krav

Hertil vil jeg for det første fremhæve, at det klart fremgår af bemærkningerne til finansloven, at samtlige krediteringer indgår i beregningen.

Afskrivninger fornuftigt og legitimt inddrivelsesredskab og skal derfor indgå i måltallet

For det andet synes Rigsrevisionen at antage, at afskrivninger i sig selv er uhensigtsmæssige, hvilket må bero på en misforståelse.

Restancer afskrives kun, hvis pengene aldrig kommer ind.

Der står der et enigt Folketing bag de nugældende og mere lempelige afskrivningsregler i den inddrivelseslov, som blev vedtaget i 2009.

Ellers parkeres sagen til

Formålet med afskrivningsreglerne er, at der ikke skal holdes liv i og bruges ressourcer på krav,

genoptagelse, hvis skyldneren opnår betalingsevne

hvis det er åbenbart formålsløst eller forbundet med uforholdsmæssigt store omkostninger at fortsætte inddrivelsen.

Afskrivninger påvirkede også beholdningsopgørelser i tidligere finanslovsmål

Det er således et helt igennem fornuftigt inddrivelseskridt at afskrive en restance, hvis der ikke er udsigt til at restancen kan inddrives. Det er derfor relevant at medregne denne indsats i inddrivelsesprocenten. Inddrivelsesprocenten må ikke forveksles med en indbetalingsprocent.

Indstillet på løbende forbedring af mål og effektmålinger for SKATs inddrivelsesindsats og at informere SAU herom

For at undgå misforståelser vil jeg gerne benytte lejligheden til at understrege overfor udvalget, der kun afskrives, når det vurderes, at pengene aldrig kommer ind, eller at det er uforholdsmæssigt dyrt inddrive pengene.

Er der blot en chance for at skyldneren på et tidspunkt opnår betalingsevne, bliver restancen ikke afskrevet, men parkeret til evt. senere genoptagelse og skyldnerens økonomiske forhold overvåges maskinelt.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at afskrivninger også påvirkede de tidligere finanslovsmålinger, idet beholdningerne dengang løbende blev nedskrevet med bl.a. afskrivninger.

Når det er sagt, så er jeg naturligvis indstillet på løbende at gøre mål og målinger bedre og endnu mere styringsrelevante og informative.

Det ved jeg, at SKATs nye ledelse har fokus på, og jeg vil drøfte med SKAT, hvordan en

forbedring af både styring og måling kan resultere i en forbedret information af Skatteudvalget herom.